

CONSELL BREU: LA VACUNACIÓ ANTIGRIPAL

**Programa de vacunacions
Agència de Salut Pública de Catalunya**

Novembre de 2019

Direcció o Coordinació:

Autors o redactors:

Eva Borràs López, Sub-direcció General de Promoció de la Salut. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Carmen Cabezas Peña, Sub-direcció General de Promoció de la Salut. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Montse Martínez Marcos, Sub-direcció General de Promoció de la Salut. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Raquel Muñoz Miralles, Centre d'Atenció Primària Placça Catalunya. SAP Bages-Berguedà-Solsonès. Gerència Territorial Catalunya Central. Institut Català de la Salut. Departament de Salut.

Anna Reñé Reñé, Referent Territorial de Vacunes. Institut Català de la Salut. Departament de Salut.

Luis Urbiztondo Perdices, Sub-direcció General de Promoció de la Salut. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Col·laboració

Insitut Català de la Salut. Depatament de Salut.

Alguns drets reservats

© 2019, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la **pàgina web de Creative Commons**

Edita:

Direcció General de **Salut Pública**

I edició:

Barcelona, novembre de 2019

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL:

Només en el cas que l'obra es pugui consultar per Internet.

http://salutpublica.gencat.cat/ca/ambits/promocio_salut/vacunacions/Vacunacio-antigripal/

Sumari

1	Consell breu: la vacunació antigripal.....	4
---	--	---

1 Consell breu: la vacunació antigripal

La vacunació contra la grip (VAG) és la mesura preventiva més eficaç disponible actualment. Tot i això, les cobertures assolides en els principals grups de risc que cal vacunar, actualment són baixes i no s'aconsegueix complir les recomanacions de les principals institucions internacionals.

Per tal de millorar aquestes cobertures és important la participació dels professionals sanitaris en la recomanació de la vacunació i com a transmissors d'informació certa i concisa sobre els beneficis i les limitacions de la VAG, així com per rebatre mites i falses creences.

Respecte a la vacunació antigripal i la infecció, cal tenir en compte el següent:

- La grip afecta anualment entre el 5 i el 20% de la població i ocasiona una gran quantitat de casos, hospitalitzacions, ingressos a unitats de cures intensives i morts que la població i el sistema sanitari han d'afrontar.
En l'última campanya antigripal a Catalunya (2018-2019), hi van haver més de 100.000 casos de grip, 1.169 hospitalitzats i 145 morts per aquesta malaltia (dels quals 23 eren menors de 65 anys).
- El virus de la grip és contagiós des d'un dia abans de la manifestació dels símptomes fins a cinc dies després.
- La vacuna, malgrat les seves limitacions, protegeix contra els virus de la grip que més probablement circularan durant la temporada gripal, segons indicacions del sistema de vigilància internacional. La seva efectivitat per prevenir la malaltia està al voltant del 40% però redueix les formes greus de grip, les hospitalitzacions a la UCI i les morts aproximadament en un 70% dels casos.
- La VAG és la millor eina disponible per prevenir la grip i les seves complicacions.

Enfront dels arguments més utilitzats per la població per a no vacunar-se, cal disposar d'explicacions clares per donar un missatge entenedor. En aquest sentit, el consell breu és una eina senzilla que ha demostrat ser eficaç en altres intervencions. Per això, pot ser útil per a augmentar les cobertures de vacunació.

És important conèixer la intenció de vacunar-se i els antecedents de vacunació dels usuaris per als quals estigui indicada la vacunació antigripal (grups de risc i persones de 60 anys o més). Cal:

1. Preguntar sobre la intenció de vacunar-se contra la grip.
2. En cas de no voler vacunar-se, informar de la importància de la vacunació contra la grip en relació amb l'estat de salut de cada persona.
3. En cas de rebutjar la vacunació, explorar-ne els motius (vegeu la taula).

Taula. Principals motius de rebuig i arguments per a la VAG

Motius de rebuig de la VAG	Arguments per a la VAG
«Té efectes secundaris» «Altres anys, després de vacunar-me, m'he refredat»	<ul style="list-style-type: none"> • La vacuna s'obté a partir de virus inactivats i, per tant, no pot produir la grip. • Les reaccions generalment són lleus. Pot produir reaccions locals (15-20%) i febre o malestar (2%). • En el període de la VAG hi ha altres virus actius (circulant) i la vacuna no protegeix d'aquests (refredat, faringitis...).
«La vacuna no és efectiva»	<ul style="list-style-type: none"> • La vacuna és la millor eina de prevenció disponible. • L'eficàcia varia entre el 30 i el 70%, a causa de les mutacions dels virus circulants. Tot i això, també és efectiva per reduir la gravetat de la malaltia i disminuir la incidència de complicacions i morts.
«Mai estic malalt» «Mai he tingut la grip»	<ul style="list-style-type: none"> • Cada any entre un 5 i un 20% de la població pateix la grip. Si pertany a un grup de risc es recomana la vacunació per evitar complicacions.
«La grip no és una malaltia greu»	<ul style="list-style-type: none"> • La grip pot ser una malaltia greu. • Cada any al món moren entre 300.000 i 500.000 persones a causa de la grip (145 a Catalunya la temporada 2018-2019). • Les persones grans o amb malalties cròniques tenen més risc d'infecció i/o complicacions.
«Estic embarassada. La vacuna pot tenir efectes nocius per al fetus»	<ul style="list-style-type: none"> • Les embarassades són més sensibles a contreure la grip i tenen més risc de complicacions (part prematur, cesària, baix pes del nadó). • La vacunació protegeix la mare i el fill durant aproximadament els primers sis mesos de vida.
«Es recomana la vacuna per interessos econòmics dels laboratoris»	<ul style="list-style-type: none"> • L'elaboració de vacunes és un procés costós i llarg que inclou una avaluació minuciosa de la seva seguretat. • És de les vacunes més econòmiques.

Adaptació de Muñoz-Mirallès R, Bonvehí Nadeu S, Sant Masoliver C, Martín Gallego A, Llamazares Robles MO, Mendioroz Peña J. Efectividad del consejo breve en la vacunación contra la gripe. Estudio piloto en atención primaria. *Vacunas*. 2019; 20 (1): 18-24. Estudi realitzat a la Regió sanitària de la Catalunya Central en el marc d'un projecte territorial.